

Un escull mòbil

L'any 1866 va quedar a la memòria de moltes persones perquè va tenir lloc un fet inexplicable: diversos vaixells s'havien trobat al mar «una cosa enorme», un objecte llarg, fosforescent de vegades, infinitament més gran i més ràpid que una balena. El món sencer estava esbalaït per aquella aparició meravellosa.

En efecte, el 20 de juliol de 1866, el vaixell de vapor *Governor-Higginson*, que feia una ruta per l'Índia, es va trobar la massa movedissa a cinc milles¹ a l'est de les costes d'Austràlia. El capità Baker va creure que allò era un penyal desconegut, però va sortir de dubtes en observar que llançava, xiulant, dues columnes d'aigua a una altura considerable. Era indubtable, per tant, que havia de tractar-se d'un animal, un mamífer aquàtic desconegut fins aleshores.

¹ Milla marina: Unitat de longitud, equivalent a 1.852 metres.

Informes successius, referents a noves observacions, van commoure l'opinió pública i parlar del monstre es va posar de moda. Durant els primers mesos de l'any 1867, no es va tornar a parlar de l'assumpte. Però, el 13 d'abril, l'*Scotia*, un vaixell correu dels més grossos que solcaven llavors els mars, va xocar per la part de babord² amb un instrument tallant o perforant.

—Fem aigües! Ens enfonsem! —van cridar els mariners del pont.

Per sort, malgrat que l'obertura tenia dos metres i la bretxa era gran, el vaixell va poder continuar i arribar a la costa. Els enginyers van començar llavors el reconeixement del vaixell, fora de l'aigua, i gairebé no es van atrevir a creure's el que veien. A dos metres i mig sota la línia de flotació, s'obria un esvoranc regular en forma de triangle isòsceles. El tall era perfecte.

Això va ser l'última cosa que va passar, i va tenir com a conseqüència que l'opinió pública tornés a apassionar-se amb el tema del monstre i amb els múltiples naufragis que havia provocat. Justament o injustament, es van atribuir al «monstre» totes les desaparicions.

En l'època en què es van produir aquests esdeveniments, jo acabava de fer un viatge pels Estats Units, on havia participat en una exploració científica. El govern francès m'havia enviat a aquella expedició com a professor del Museu d'Història Natural de París. Vaig arribar a finals de març a Nova York i havia de ser novament a França a principis de maig. Em vaig assabentar del tema de què tothom parlava i, quan estava dedicat a classificar i ordenar totes les mostres mineralògiques, botàniques i zoològiques que havia recollit, va passar l'incident de l'*Scotia*. La possibilitat de l'illot flotant, que sostenien els pocs entesos, era rebutjada tant pels que creien que es tractava d'un monstre

²Babord: Costat esquerre de l'embarcació, segons es mira de popa a proa, és a dir, de la part del darrere cap a la part del davant.

d'una força colossal com pels que pensaven que era un vaixell «submarí» de gran potència.

Només un govern podia posseir una màquina destructora semblant i, en aquells temps de desastre en què l'ésser humà se les enginya per augmentar la potència de les armes de guerra, hi havia la possibilitat que un Estat experimentés a esquena dels altres aquell terrible artefacte. A la meua arribada a Nova York, diverses persones m'havien preguntat la meua opinió sobre l'assumpte. Mentre vaig poder, em vaig negar a parlar del fet, però el diari *New York Herald* va insistir perquè l'«honorable Pierre Aronnax, professor del Museu de París» donés una explicació, i vaig haver de fer-ho.

Vaig discutir l'assumpte des de tots els seus punts de vista, políticament i científicament, i aquí copio el final d'un article molt extens que vaig publicar en el número corresponent del 30 d'abril. Aquest va ser el paràgraf amb què acabava:

«En conseqüència, després d'haver examinat una per una les diferents possibilitats i d'haver rebutjat qualsevol altra hipòtesi, cal admetre l'existència d'un animal marí d'extraordinària força».

Les raons que jo donava per a aquesta conclusió estaven basades en el fet que les grans profunditats de l'oceà són totalment desconegudes. La sonda no ha aconseguit arribar fins a aquestes. Què passa en aquests llunyans abismes? Quins éssers habiten i poden habitar a dotze o quinze milles sota la superfície de les aigües? Com és l'organisme d'aquests animals?

Amb els coneixements que jo tenia, estava disposat a admetre l'existència d'un narval gegant. El narval vulgar, o unicorn marí, pot assolir de vegades una longitud de seixanta peus.³ Multipliquem per cinc o fins i tot per deu aquestes dimensions, concedim a aquest cetaci una força proporcional a la seva mida, augmentem les seves ar-

³Peu: Mesura de longitud que, a Anglaterra, equival a 30,48 centímetres.

mes ofensives i obtindrem l'animal en qüestió, capaç de perforar l'*Scotia*.

El narval està armat amb una mena d'espasa d'ivori, que és una dent dura com l'acer. S'han trobat algunes d'aquestes dents clavades al cos de balenes, a les quals el narval ataca sempre amb èxit. Altres han estat arrencades, no sense feina, de les parets dels vaixells que han estat travessats de banda a banda.

El meu article va ser molt discutit, la qual cosa em va valer una gran popularitat i em va fer guanyar un bon nombre de partidaris. La solució que proposava, d'altra banda, deixava camp lliure a la fantasia i a la imaginació. I el mar és precisament l'únic medi en què poden aparèixer i desenvolupar-se aquests gegants, davant dels quals els animals terrestres, elefants o rinoceronts, no són sinó nans. Per què no?

Immediatament, van començar a Nova York els preparatius d'una expedició destinada a caçar el narval. Una fragata ben equipada, l'*Abraham Lincoln*, es va preparar per fer-se a la mar al més aviat possible. Estava manada pel comandant Farragut.

L'emoció que va provocar aquesta notícia va ser extraordinària. El comandant Farragut es va disposar a salpar. No faltava cap dels tripulants. Només calia encendre les calderes, aconseguir la pressió necessària i deixar anar les amarres.

Tres hores abans que salpessin, vaig rebre una carta que deia així:

Senyor Aronnax. Professor del Museu de París

Benvolgut senyor,

Si vol unir-se a l'expedició de la fragata Abraham Lincoln, el govern de la Unió estarà molt complagut que vostè representi França en aquesta empresa. El comandant Farragut té una cabina a la seva disposició.

Cordialment,

J. B. HOBSON

Ministre de la Marina